

Előfizetési árak:

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

68

Kiadóhivatal:

F. u. cz. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Szerbia államesődje.

Debrecen, január 9.

(K. J.) A pénzügyi rossz állapotok szomorú következményei kezdenek fel-fel tündezni nemcsak az egyes államok beléletében, de maguk egyes oly kisebb államok, melyek csak rövid ideje, hogy önállóságra vergődtek, a nyomasztó helyzet súlya alatt összeroskadnak, a tönk szélére jutnak s ez által más nagyobb államok gazdasági életében a mai viszonyok között amugy is nehezen fenttartható pénzügyi egyensúlyt teljesen megzavarják.

Anglia érzi és fájtalja élénken pénzét a görög államesődben, nekünk pedig azon szomorú kötelesség lesz osztályrésznünk, hogy a szomszéd kis szerb állam könnyelmű pénzügyi politikája folytán keletkezett állami pénzzavarban részt kell vennünk, és pedig oly jelentékeny részt, mely a jelenlegi állapotunkat még jobban elposványosítja és hogyan fogunk belőle a magunk bajával együtt kilábolni, nagyon kockázatos vélemény adna, ki a jót jósolná.

Szerbia az 1878 iki san stefanói béke és az azt követő 1878-diki berlini congressus alapján a török hűbéresség alól teljesen felszabadult s csakis a török szultán souverain joga lett felette kimondva, mely azonban alig 1—2 év múlva már csak papíron írott betű maradt.

Ezen kis állam önállóságának kez-

detén szép gazdasági fejlődésnek indult, mezőgazdasága a modern nyugoti államok közvetítő kereskedelme folytán napról-napra izmosodott, vasútakat kezdetek benne francia tőkével építeni, egyszóval oly állapot keletkezett, mely a kis államnak a fenntartását biztosítani látszott.

De a mily szerencsés volt a gazdasági helyzet kedvező megteremtésében, ép oly szerencsétlen viszonyok alakultak politikai életében.

Az Obrenovics dinástiából való Milán király mindig féltékeny szemmel kísérte a folyton izmosodó Bulgáriát s csak kis összeütkezés kellett, hogy az amugy is titkon lappangó gyűlölet nyilvánosan kitörjön. Ez 1885-ben tényleg be is következett, midőn a szerb-bolgár háború kitört, mely három hónapig tartott ugyan, de a kis szerb állam legyőzésével végződve, az európai nagyhatalmak közbevetése mellett, hogy teljesen le ne tiportassék, mindkét fél a békére kényszerítve lett. De a békének is Szerbia itta meg a levét, mert Bulgária tekintélyes hadi sarcot követelt és a szerbek akarva — nem akarva, kénytelenek voltak ebbe beleegyezni.

Az ezt követő évben Milán trónjáról ugyan önként mondott le, fia, a jelenleg uralkodó Sándor király javára, de lemondását oly tények követték, melyek a kis államnak pénzügyi helyzetében, illetve pénztárában találtak magyarázatot.

Nem elég volt a magát ekkor már alig fenntartani képes kis államnak e két csapás, jött a többi sűrű egymásután. A 10 ftos sorsjegykölesön kibocsátásának ugynevezett szerb dohány-sorsjegyek kudarcza 1889 ben, a regensek folytonos torzskodása, a belvilongás, a politikai pártok: radicalisok és conservatívek: rövid időközönkénti hatalomra vergődése, az orosz befolyás túlsúlyra jutása, mely tőlünk Szerbiát elidegeníteni igyekezett.

De hogy most a tönk szélére jutott, két fő esemény alapján történt főleg.

Egyik volt a francia tőkepenzesektől az 1891 évben a vasutaknak erőszakos elvétele és azon hiu igyekezet, hogy az államosíttassék, holott erre reális alapjuk nem volt; a másik pedig a tavalyi állampuccs, melyet a kis szerb király rendezett, s mely a jelenlegi gazdasági helyzetben, de meg a politikai állapotokban sem talált alapot; a bünhődés rövid időn belül be is következett, mert oly helyre, hol annyi minden oly rövid idő alatt előfordult, senki pénzét elhelyezni nem akarta, így a finaciális zavarok teljes actualis jelleget öltöttek, minck a vége az lesz, mint minden pénzzavarban szenvedőnek, a c s ő d.

Szerbiának esődje azonban főképp beünket fog legjobban sújtani: sújtani fogja első sorban forgalmunkat, a mennyiben az ottani kereskedők a beállott nagy zavar folytán

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Az én szerelmem.

Lehet hogy elfeledsz leányka engem,
A távolság ha tölem eltemet —
S dalom hozzád többé biába zengem:
Nem ösmered től benne szívemet.
— Oh, én, ha kell — e sorssal is beérem!
Azért emléked mégis rám ragyog
S naponta százszor lángra gyújtja vérem:
Én az leszek, ki voltam és vagyok!

Lehet kihül szerelmi — szenvedélyed
S a régi tűznek hamva sem marad —
S szemed tán könybe — szíved buba mélyed:
Mért vesztegették rám a sugarat! . . .
— Oh, én, ha kell — e sorssal a beérem!
Azért emléked mégis rám ragyog
S naponta százszor lángra gyújtja vérem:
Én az leszek, ki voltam és vagyok!

Ha szép szemed majd szebb szemekbe nézhet
Lehet megutálsz! meg! mint semmiséget!
Ki téged egykor ugy szerettelek . . .
— Oh, én, ha kell — e sorssal is beérem!
Azért emléked mégis rám ragyog
S naponta százszor lángra gyújtja vérem:
Én az leszek, ki voltam és vagyok!

Lehet, hogy átkot! átkot szórsz örökre
Itt lenn a földön s fönn a mennybe rám —
A mért dalomban élsz velem karöltve
S még élni fogsz tán századok során.

— Oh, én, ha kell — e sorssal is beérem!
Azért emléked mégis rám ragyog
S naponta százszor lángra gyújtja vérem:
Én az leszek, ki voltam és vagyok!

Lehet szeretsz, mint most százszorta jobban!
Szép szöke leányka! edes angyalom!
S szíved nevemre váltig vágyva dobban,
A míg merenghetsz egy-egy kis dalon . . .
— Szeress, vagy utalj — oh e földi létben.
Eméséd ugys egyre rám ragyog
S naponta százszor lángra gyújtja vérem:
Mert az leszek, ki voltam és vagyok!

Kovácsi Kálmán.

Egy ur, a ki órát talált.

— Georges Courteline. —

Alig tudtam Breloc barátomra ösmerni,
midőn elsurrant mellettem. Egész forradalom
volt az arcában. Megállítottam.

— Az Istenért mi történt veled?
— Velem? mondá Breloc. Egy hajszálon
mult, hogy a börtönbe nem jutottam.
— A börtönbe? De hát miért?
— Mert egy órát találtam s a rendőrbiz-
toshoz vittem, mondá Breloc.

— Nem értem.
— Jó, jó. Hallgas és megfogsz érteni.
Es Breloc beszélt.

— Azt a bizonyos órát az éjjel a St.-
Michael boulevardon találtam. Hitemre, szép
férfi óra volt, arany fődelekkel, platina-iniciálé-

kal. Pontban kiene órákor jelentkeztem a rue
Duperre bizottsága előtt az órával s a rendőr-
főnök elé vezettetem magam. Ez a személyiség
a ki ép az utolsó kerty csoko adét hőrpintette
ki, kiadta a parancsot, hogy engem behívjak.
Anélkül, hogy ülésel kínált volna, a főnök
ezzel a kérdéssel fogadott.

— Mit akar?

A helyzetnek megfelelő arcot vágtam,
diskrétil mosolygottam mint oly férfiu ki most egy
eklatáns nagy tettet követ el s el van reá ké-
szülve, hogy babérral fogják homlokát övezni.
Igy feleltem:

! Rendőrfőnök ur, van szerencsém egy
órát, melyet az éjjel találtam, az ön kezébe
letenni . . .

Még mielőtt befejezhettem volna, a rend-
őrfőnök felállt és sajátságos hangsúlyozással is-
mélti:

— Egy órát? Egy órát?

Erre a rendőrhöz fordult, kik az örszo-
bában kártyáztak:

— Hé, emberek, zárjátok be az utca
felőli ajtót! Ugy járnak-kelnek itt az emberek,
mint egy malomban.

És állva maradt, érthetetlen szavakat
mormogott s várt míg parancsát végrehajják.
Miután ez megtörtént, megnyugodva visszaha-
nyatlott székére s így szólt:

— Adja ide azt az objektumot.

Engedelmeskedtem. Kezébe vette az órát
s miután egy hosszú percen át forgatta jobbra-
balra, felnyitotta, felhuzta, majd a láncot kap-
csolta be.

Végre fontoskodó képpel erre a következ-
tetésre jutott:

üzleteiket félbeszakítják, árút tőlünk sem nem vesznek mert mi a szerb pénzben illetve értékre nekik nem adunk, sem el nem adnak, illetve hozzánk nem szállítanak, mert az értékek devalvációjára folytán, mely az államcsődöt követi, az áruk árai felszökkennek s így a kivitelnek pangania kell; érezni fogjuk másod sorban a már megkötött üzletek lebolonyításánál a mennyiben az állam tönkre jutása egyeseket is maga után ránt, a még tegnap gazdagok, ma már koldusbotra jutnak s hogy csak kötelezettségeiket teljesíthessék, arról, szó sem lehet.

Az új év nálunk úgyis rosztul kezdődött. A mi pénzügyeinket illeti, ilyen csapás épen elég ahhoz, hogy az amúgy is sanyarú viszonyok valutánkat befejezésében hátráltassák.

— Külföldi hírek. (Kompromittált ifjúságok.) Az omladistáknál talált okiratokból nyilvánvaló lett, hogy az ifjú-cseh párti képviselők részt vettek az omladina titkos tanácskozásában és hogy az omladina céljaira pénzt adtak, sőt hír szerint az ifjú cseh párti klub rendezési szubvenziót ajánlott fel. A „toscanai Rigoletto“ meggyilkoltatásának napján a szabadlábban levő omladisták banketett rendeztek, a melyet ifjú-cseh párti községi tanácsok beszédeket tartottak. — (A Lázongó Szicília.) A római „Tribuna“ szerint a belügyminiszteriumba érkezett jelentések szerint a helyzet Szicíliában még mindig igen komoly és a lap hozzá teszi, hogy kétségtelen és számos adattal be van bizonyítva, hogy egy hosszabb idő óta előkészített mozgalommal állanak szemben, mely a nemzetközi szocializmustól nem áll egészen távol. A „Tribuna“ azt is állítja, hogy német szocialisták ismételtén küldtek segélyeket Szicíliába és végül megjegyzi, hogy tekintettel a szicíliai állapotokra, a prefektusokat utasították, hogy az adólisták elkészítését fegyveres erővel is keresztülvigyék. Nápolyban szintén fenyegetőleg viselkedik a nép, mely nem akar fogyasztási adót fizetni.

— Igen, ez egy óra. Nincs ok az ellenkező véleményre.
Erre kinyújtotta a karját, az órát beásta egy hatalmas pénz-zekrény mélységébe s aztán bezárta kétszeresen, háromszorosan. Bámulva néztem reá. Aztán így kezdé:
— Hol találta, kérem, ezt az érték tárgyat?
— A boulevard Saint-Michaelen a rue-Monsieur-le-Prince sarkán.
— A földön? — kérde a főnök. — A járdán?
Azt feletem, hogy igen.
— Ez rendkívüli, — mondá — miközben bizalmatlanul nézegetett. — A járda nem az a hely, hová órát szoktak elhelyezni.
— Azt hiszem, — szóltam mosolyogva. A főnök durván a szavamba vágott:
— Elég! Nincs szükségem az ön megjegyzéseire!
Elnémultam s nem mosolyogtam többé. Aztán ismét megszólalt:
— Mindenekelőtt, kicsoda ön?
Megmondtam nevemet.
— Hol lakik?
Megmondtam, hogy a Place Blanche 26-dik száma alatt lakom.
— Mi a foglalkozása?
Kifejtettem előtte, hogy tizenkétezer frank évjáradékom van
— Körülbelül mikor volt az, mikor az órát találta?
— Három órakor reggel.
— Nem később? — kérde a rendőrfőnök, aki egyszerre gunyolódni kezdett lenni.
— Nem, nem később, mondám ártatlanul.
— S mi dolga volt három órakor reggel

Jókai jubileuma.

Debrecen, január 9.

Ez a cím még sokáig állandó rovatot fog képezni a magyar lapokban. Tegnap Tóth József főiskolai tanár ur intézett hozzánk levelet, mely annyira tele van a lélek ifjúságából fakadó lelkesedéssel, hogy azt e helyen egész terjedelemben közöljük. Így hangzik:

„Most, midőn az egész magyar nemzet a magyar szépirodalom felkent bajnokának, Jókai Mórnak 50 éves jubileumát, hozzá méltó lelkesedéssel megérdemelt előismeréssel ünnepli; eszmébe jutott, hogy mint a botanicus, ha valamely ritka növényt vagy virágot talál, annak legalább egy levelét lenyomva elteszi becses gyűjteményei közé: én is eltettem még 1878-ban Jókai ragyogó költői szónoklatának egy szinben és illatban gazdag virágát papírjaim közé magamuak kedves emlékül; nem is gondolva még akkor arra, hogy talán jöhet idő, midőn ezt nyilvánosan is felmutathatom. E szinben és illatban most is gazdag virág, Jókainak ide mellékelt akkor nyomtatásban is megjelent azon felköszöntője, melyet Debreczenben koszorus költők 1878. július 15-dikén a Tisza Kálmán tiszteletére rendezett disztrakomán mondott. — Ezen félvnyi nyomtatvány hátulsó lapján igaz hogy mathematicai calculusok lettek általam még akkor feljegyezve; de azt hiszem, hogy ezen ereklye becséből azért ezen calculusok sem mit sem vonnak le, s nem mint haszontalannak tekintett papírra vannak ezek jegyezve. Hiszen a mi a szónoknak és költőknek a szó és nyelv, a festőknek az ecset és szín, a szobrászoknak a kő és véső; az a mathematicusnak az algebra és a calculus: a fenkölt eszméknek, gondolatoknak, a lélek ideális törvényeinek, egész benső világának tolmácsolója.

Legyen hát Jókai gazdag lelke költői fájának ezen — Debreczenre ezeltől 16 évvel illesztett egy szép levele az ő mostani írói díszes koszorujához, örök téli-zöldként visszatűzve. Kelt sat.

Tóth József,
mathesis tanára.

A levél tárgyát képező gyönyörű felköszöntő itt következik:

a boulevard Saint-Michael és a rue Monsieur-le-Prince sarkán, holott ön azt meséli, hogy a Place Blancheon lakik?

— Hogy érti ön azt, hogy mesélem?

— Igen, ön ezt állítja.

— Ha ezt állítom, akkor ez úgy is van.

— Ezt meg kell állapítani. Addig is legyen oly szíves, ne csavarja el a kérdéseimet s feleljen, ha önhöz szó ok. Tudni akarom, mi dolga van önnek oly késő éjszaka egy oly városnegyedben, a melyben ön nem lakik?

— Istenem, egy barátom házából jöttem, a hol az estét töltöttem.

— Ah, bah!

— De úgy van.

— Ön igen csinos életmódot folytat. — gunyolódott a rendőrfőnök. Pillanatnyi hallgatás után kérde: Breloc, nem volt ön még bírólaga elítélve?

Most már csordultig telt a pohár.

— Elítélve!... kiá tám. Hát zsebmetszőnek néz ön engem? Ez már igazán sok!

E percben azt hittem, hogy utolsó óráim ütött. A rendőrfőnök egyszerre felugrott, izzadtan, rikácsolva, a vér arcába szökött. Szemöldökének sűrűsége alól egy ragadozó állat szemei villogtak.

— Mit mondott? Mit mondott ön?

Megkísérlettem; hogy egy szót szóljak, de nem adott rá időt.

— És én azt mondom önnek, ordította, én önt a fogházba vitetem, a nélkül, hogy sokat teketóriáznék. A fogoly szállító kocsi épen utra kész... Miféle Paprika Jancsi ez!.. ön akar előttem berzenkedni! Ah, ön fütyet hány nekem és a törvénynek, melyet én képviselek! No, épen emberére talált.

Jókai Mór felköszöntője.

(Mondatott Debreczenben 1878. jul. 15-én a Tisza Kálmán tiszteletére rendezett disztrakomán.)

Én is a mit Rómánkért emelek poharat, de nem a hogy a megtisztelő írónia nevezi, a kálvinista Rómáért, hanem a magyar nemzeti bölcsesség és szellemi miveltség Rómájáért. Ez Debreczen. Én nem hízelkedtem soha se népnek, se királynak, csak a valót mondom el. — Háromszáz éves krónikája Debreczen városának igazolja állításomat. Mi volt ez idő alatt Debreczen? Menedéke a magyar nemzeti miveltségnek, szellemi haladásnak, anyagi gyarapodásnak. Odateremtve egy köröskörül védetlen sík róna közepébe, utjában töröknek, tatárnak, kúrucznak, labancznak, magára hagyatva mindenkitől, néha két császára is volt, máskor meg egy sem; saját magára, Istenére és önevejére bízva, a midőn minden védelme egy keskeny árok volt és egy tövis kerítés, minden vára a collegium és a szelleme. És tudta magát és a reá bízott kincset megoltalmazni, nem haderegekkel, de lakosságának bölcsességével, nem agyukkal, de tudományával.

Azon időkben, midőn Debreczen, mint egy velencei köztársaság önevejéből uralkodott nagy messze vidéken s ha uralmának terjeszkedését nem építészeti remek templomok jelölték; de bizonyítják az előszellem azon házai, templomai, iskolái, mikben a szabadság és miveltség megörökítése által halhatlan érdemeket szerzett nevének. És mindezt önmérsékletének köszönheti, mert csak az által tartá tena szabadságát, hatalmát. — hogy előjárói bölcsességével népének önkormányzói iránti engedelmessége párosult a mit ha megzavartak is a tulbuzgó harczi vágytól felpezsdült elemek, ha megtörténhetett is, hogy egy időben a zavargó heves fejűek, a kik azt kívánták, hogy Debreczen egyszerre kezdje el a harczt a nagyváradi török basával s a tokaji német comandással — s megrohanták a tanácstermet és

S miközben egyes mondatainál öklével az asztalra ütött, folytatta tovább kifakadásait:

— Ezer villám! Ösmerem én önt talán? Tudom én, hogy kicsoda ön? Azt mondja, hogy önt Brelocnak hívják? Mit tudom én? Azt mondja, hogy a Place Blancheon lakik. Ki bizonyítja eztbe nekem? Ön azt állítja, hogy tizenkétezer frank évi járadéka van. Köteles vagyok én azt elhinni? Legyen csak szíves, mutassa csak meg azt a tizenkétezer frank évjáradékot, igen? Nagy fáradságába fog kerülni ezt megmutatni?

Mintha a földre sujtottak volna, úgy érttem magam.

— Mindez nem tiszta dolog — tört ki ismét hevesen. — Azt mondom önnek — értsen meg jól — hogy ez legkevésbé tiszta dolog s hogy nem tudom — értsen meg jól — nem tudom, vajjon ezt az órát ön nem lopta-e?

— Loptam?

— Igen, lopta!... Egyébként még nem vagyok önnel kész. Bizonyosságot kell magamnak szereznem.

A lármára a rendőrök figyelmesekké lettek s bejöttek. A főnök rájuk parancsolt:

— Motozzák meg ezt az embert!

Az az ember én voltam.

Egyszerre megragadtak a tendőrök s melőtt egy „Ah!“ szót mondhattam volna, keresztül-kasul kutattak, míg a lyukas fogamba is benéztek...

Mikor Breloc kínos elbeszélésének ehhez a pontjához ért, hangja az izgatottságtól megtagadta a szolgálatot. Én pedig nevettem a könnyezésig. Mert ismét felismertem egész életnagyságában mindkét régi ellenségét a jónak ezen a földön: a hatóságot és a törvényt.

elragadták a tanácsbírák süvegeit, de nem rabolták el azoknak a fejeiket, s a bölcsek előljárók elfordíták a város feől a harci veszélyt s megóvták a városi és a hazai miveltséget a pusztulástól.

Ez a valódi magyar nemzeti bölcsesség minta képe. (V i h a r o s t e t s z é s é s h e l y e s l é s.) Mert a szabadságot kivívni, érte harcolni, vért ontani: azt a haza minden darab földjén érték; hanem a kivívott szabadságot megtartani, annak a megőrzéséért tünni, — ezt Debreczen krónikái tanítják meg nekünk. (I g a z. U g y v a n!) Ez volt Debreczen hivatása a múltban, ez a jövőben is. E bölcsességnek köszönheti felvirágzását. Ki tagadhatná e felvirágzást, és a város haladását?

H a s o n l i t s a ö s s z e bárki azt a Debreczent, melyet ezelőtt 30 évvel láttam, azzal a Debreczennel, a mi most előttünk áll. Akkor egy nagy falu volt e helyen, most pedig európai, új Metropolis. Tagadja-e ezt valaki? Hiszen „te saxa loquatur“, a kövek beszélnek, a mik palotákká, utcákká alakultak, midőn 30 év ezelőtt annyi kő sem volt Debreczenben, a mennyi egy miniszter ablakainak beverésére elég, hanem volt igenis egy nagy sártenger itt, a midőn most még csak annyi sár sincs itt, a mennyi egy becsületes hazafi élethosszán szerzett érdemeinek bemutolására elég. (É l é n k l e l k e s é l j e n z é s é s t a p s.)

Kivánom, hogy e megtartó, előre haladó bölcsességet, mely megtartá a várost, tartsa meg a város is a jövőre és tartsa meg ez által mind magát, mind hazánkat örök időkre. Nem csak az egész ország, de az egész művelt világ személtágg Debreczen városán, melynek szava z a t a t ó l f ü g g, hogy megmaradjon-e ez ország a békés előrehaladás útján, vagy hanyatthomlok rohanjon a beláthatatlan zavarok örvényébe? hogy kibékülve önmagával s a békés munka áldásait gyarapítva, elfoglalja a nemzet az európai mivelt népek között megillető helyét, vagy pedig önmagát tépve-marva, ellenségei gunyhahotájára közepett azon nemzetek halmazába dobassék, a melyekről lemondott Európa, hogy valaha meggyógyíthatók legyenek, mert saját maguk keresik maguk számára a megölő mérget. — Én szentül hiszem az előbbi.

Az isten éltesse a városnak választó és nem választó polgárait!

A debreczeni első magyar asztaltársaság f. hó 6-án saját körében, igen szépen sikerült díszközgyűléssel tartotta meg Jókai korszakos irók ünnepélyét, mely alkalmával Boross Lajos elnök a következő beszéddel emlékezett meg az ünnepeltről:

„Igen tisztelt közgyűlés! Kedves tagtársaim!

Minden egyletnek, melynek alapcélja a jótékonyság gyakorlása és a társadalmi élet virágztatásán kívül a hazafias érzelmek ápolásának is kíván tényezője lenni, elengedhetlen kötelessége, hogy megemlékezzék a nemzet ki-magaslóbb alakjairól, s a tisztelet és elismerés oltárán áldozzon azon elévülhetlen érdemekért, melyeket ezen kiválasztottak érvényre juttattak tevékenységükkel; s a kartársak köszönettel hajoljanak meg munkáik előtt, melyeket a nemzet szolgálataiban s a hazafias eszmék ébren tartása érdekében folytattak. Ezen kötelesség-

alól nem szabad kivonnia magát sem az utó-nemzedéknek, annyival inkább a kartársaknak, mert ezen nagy szellemek munkásságai közvetlen hatása alatt állunk egyidejűleg.

Mert koros nemzet az, ki nagy fiáról meg-
feledkezik, az olyan nemzetről mondta egykor a remény vesztett költő:

„Múltban nincs öröm,
Jövőben nincs remény.“

Nekem jutott ezen kellemes kötelesség, hogy ma, midőn nemzetünk korszakos írója munkásságának ötvenedik évét töltötte be, gyenge szavaimmal, habár szűk korlátok között, e szerény körben méltassam Jókai Mórt a magyar irodalom e szellem óriását, s az összes művelt világ egyik legkedveltebb iróját.

A mai ünnep jelentőségének reánk magyarázatra nézve azért van nagyfontossága, mert ő fajunkból való hus és vér, mert nemzetünk ezredéves történelmében ma fordul elő azon eset először, hogy az egyetemes magyar nemzet életében üdvözölheti 50 évi írói munkássága után egyik költőjét; végre azért lett e mai nap ünnep a hármasszázadok alatt lakta nép előtt, mert a külföld, mely bennünket eddig évszázadokon keresztül hamis világitásban látott működni a történelem nagy színpadán, mely nemzeti jellegünket, sajátosságainkat, törekvéseinket Bécs közvetítésével ítélte meg — nagy részben az ő írói munkássága és e ökelő összeköttetései utján kezd — hála a magyarok Istenének — fajunkat előnyösen megismerni.

Vajon nem volt-e jogos a külföldnek irányunkban táplált elfogult nézete, midőn a múlt században a Rákóczy felkelés leverése után a nemzet hanyat homlok rohaat a nemzetietlen irány felé? ősi szokásait nyelvét meg gondolatlanul dobta el magától, a bécsi beolvasztási törekvéseknek könnyelműen maga adta a tápot, midőn a százados küzdelmekben eltáradt nemzetet az elkorcsosodott főurak léha könnyelműséggel dobták Bécsnek zsákmányul.

Ezen idő volt az, midőn a nemzet lethargikus álmát aludta, működési ereje el volt szibbasztva s ezen lidércnyomás alól csakis a nemzeties irányban fejlesztett irodalom szabadította fel a nemzetet.

Az ünnepelt korszakos író Rév-Komárom sülte, 1825-ik év február 9-ik napján lett a nemzet egy nagy fiával gazdagabb, hol szülei gyermeküket a leg gondosabb nevelésben részesítették. A gyermek Jókai első kedves barátai úgy látszik a verseskönyvek lehettek, mert már 9 éves korában írta meg első versét, ezen legelső barátok a mai napig hűek maradtak egymáshoz.

Jókai gyermek-éveiben nagy kedvét lelta a mesékben, nem sejtve még akkor a saját irodalmi királyságát, melyre a nemzetnek véleménye szava z a t a t nékül megválasztotta.

Tanulmányait Pozsony, Pest, Kecskemét és Pápán végezte, ezen utóbbi városban ismerkedett meg Petőfivel, a később bekövetkezett szabadságharc lánglelkű dalnokával. 17 éves korában tűnt fel „Zsidó fiú“ című drámájával, mellyel az Akadémián díszdíjat nyert.

Pesten végezve a jogot, az „Életképek“ szerkesztőségébe lépett, melyet 1847-ben mint felelős szerkesztő át is vett.

E perctől fogva minden idejét a magyar Muzsának szentelte, ügyvédséget sohasem folytatott. — Első regénye, a „Hétköznapiak“ 1846-ban jelent meg, mellyel a hazai irodalmat mindinkább megkedvelők figyelmét magára vonta és apródonként B. Jósikát, a népszerűségben egyetlen vetélytársát túl is szárnyalta. — 1848-ban bekövetkező a nemzeti újjáébredés korszaka, a fogékony lelkű, s a nemzet szabadságáért lángoló 23 éves fiatal író lelkesedése a tett mezejére szelítette; március 15-én, a nemzet megváltás napján az ország Pesten levő ifjúságával, továbbá Vasváryval és Petőfivel a megindult mozgalom egyik megrementője lett, mely a Petőfi „Talpra magyar“ költeményének kinyomatását a Landerer-nyomdában ki-részkolta, ezzel a 48/49-iki dicső napok történelmének mintegy megkezdője lett.

— 1848. augusztus 29-én nőül vette Labortalvi Rózát, a nemzeti színház nagy művésznőjét, innen kezdődik ugyszólva irodalmi pályafutása,

mert nevében nemcsak a költői lelkű gyöngéd hitvest, de egy-zersmind a művészet magaslatán levő kitűnő bölgyben utmutatót is lelt. Pestről az országgyűlést Debreczenbe követte, hol a békepárt lapját, az „Esti Lapok“-at szerkesztette.

A világsi fegyverletétel után az ő sorsa is az lett, a mi a többi jó hazafiaké, bujdosás és üldöztetés. Világosról áruhában menekülve, a kivégzendők közé vétetett fel neve. Két év-n keresztül bujdosott Barsban és a Mátra vidékén, gyámoltva neje és néhány író barátja által, míg végre kegyelmet nyert s irodalmi munkásságát Pesten újra megkezdhetette.

Az elnyomatás éveiben kezdődik tulajdonképpen Jókai nagyobb szabású irodalmi működése, midőn a cenzura alatt nyögő sajtóviszonyok mellett „Erdély aranykora“, „Török világ Magyarországon“, „Jan csárok végnapjai“ c. történelmi regényeiben csak célozva, de annyi elme-el és találékonysággal biztatta nemzetét a pró áttatások napjaiban búbjós tollával, melyekből a nemzeti érzelmek folytonos ébrentartása által erőt és bátorságot merítettünk a további ellentállásra.

Az általa szerkesztett „Üstökös“ élclap Kakas Márton és Tallérosi Zebulon állandó alakjaival könnyezésig neveltette meg olvasó közönségét, melyekben az országba tódult idegen csöcselék hivatalnok-had bányúságát, félszegségét ostorozta Gyorsan és sűrű egymásutánban jelentek meg „Egy magyar nábob“ és „Kárpáti Zoltán regényei“, melyben a régi tivornyázó nemességet és a léha főurakat állította a nemzet ítélőszéke elé, ezen regényei az idegen nyelvekre történt fordítások után a külföldön is nagy kelendőségnek örvendtek.

1861-ben országgyűlési képviselőjévé választotta szülővárosa, azóta folyvást tagja a magyar parlamentnek; élcei, szellemi szípkörei és magas színvonalon álló beszédei az országgyűlés egyik legörömebbében hallgatott szóno-kavá avatták.

Nem lehet említés nélkül hagynom azon óriási sikereket, melyeket a korszakos költő a magyar női közönségnél vívott ki mint dráma író, történelmi darabjaiban előforduló női alakjaival. Egy „Könyves Kálmán“ Jugolija, „Dózsa György“ Csáki Lórája, Szigetvári vértanuk Zrínyi drámájában mintegy város útésre fel-eszmelt a művelt magyar bölgy világ, a női erényeket annyi bújjal festette le, melyeknek soha egy költő sem, e regéket mind nevének írta, ábrándjait, eszméyképeit ő benne látva megvalósulva csoda-e? ha ezen örök szépségű költemények nem tévesztették hatásukat a minden szépeért es nemesért fogékony magyar női közönségre. Nagyobb szabású regényei nevezetesen „Új földes ur“ „Köszívű ember fia“ „Kedves atyafiak“ „Jövő század regénye“ „Egy az Isten“ stb. melyekben a politikai és társadalmi életet korhűséggel fest, mely hőszerelemről, kitűnő emberbaráti érzelméről tanuskodnak, melyek egyéniségét a nemzet és az őt olvasó külföldi közönség előtt állandó szeretett tárgyává tették.

Összes munkái 200 kötetre terjednek, apróbb tárczái és bírlapi cikkein kívül, hajlott kora daczára folytonos munkásságban tölti idejét, gyűjti a magyar irodalom részére azon szellemi tőkét, mely már a nemzet közkinésévé vált.

Valóban nagy hálával tartozunk, hogy a gondviselés akkor adott hazánk nagy szellemeket, a kik bölcsek körültekintéssel belátták, hogy a nemzeti lét feltételét sokban nélkülöz-zük, e feltételeket mivel meg kell nevezni ha Magyarok akarunk maradni a munka megosz-tásnak ne kell következni minden egyes hazafi között, legyen e mai nemzeti ünnepély a meg-kezdett és a nagy nemzeti munka folytatásának nagy napja; a magyar állam-építet betetőzési munkájához járuljon kiki legjobb tehetsége szerint, így teljesül be ünnepelt költőnk imádsága tárgyát képező óhaja:

„Lesz a magyarnak egy jó napja, még, lesz feltámadás, lesz még a szent eszméknek diadala!“

A budapesti Jókai jubileumnak mintegy epilógusát képezte a Vigadó nagytermében vasárnap d. u. tartott felolvasás, melyen a buda-

resti társaság legkiválóbb része jelent meg, hogy az örökírjú Jókai felolvasását meghallgassa. Harsány éljenzés jelezte Jókai közeledtét.

Megjelenése egyszersmind jeladás volt a felolvasás megkezdésére. Elsőnek Jászai lépett a dobogóra. Ritka hévvel és őszinte melegséggel szavalta el Kozma Andornak ez alkalomra irt megható, költői szépségekben dus prólogját.

Alighogy a jól kiérdemelt tetszészaj lecsillapult, Márkus Emilia Jókainak egyik kedves meséjét „A kis királyfi beszélő babája”-t olvasta fel. Csillag Teréz, a harmadik felolvasó pompás humorral és jókedvvel megirt csevegést olvasott fel, melyet Mikszáth Kálmán irt Jókairól.

Azután Jókai „Álom-élet” című beszélyét olvasta fel, azaz, hogy jobban mondva, adta elő. Mert a szegény férj lelkiállapotának minden mozzanatát, ki neje halála után megörült, oly megkapó és kifejező módon adta elő, hogy az embernek bámulatában szeme-szája elállott. — Leírhatlan jelenet következett előadásának befejezése után — A közönség körülállotta az emelvényt és hosszú, nagyon hosszú ideig ujongott s folytonos éljenzés közepette kísérte őt le egész kocsijáig.

Színház.

* **Kilenczvennegyedik előadás.** Suppé „Gascogne-i nemes” című operettejét, a melyből tegnap reprise volt színházunkban, Krecsányi hozatta utólszor színre Debreczenben. Akkor Crustillacot Kiss Mihály játszotta sok eleganciával s egy Don Caesart de Bazan könnyű vérű lovagiaságával. Nagyobb színtársulatok szívesen elevenítik felezt a mozgalmes-jű, választékos zenéjű operettet, kivált olyankor, ha olyan tenoristával és baritonistával énekelnek, a kikben megvan a szép hanggal ritkán párosuló alakító képesség is. Hogy ez a par excellence játék-operette menyire való a mi játék tekintetében meglehetősen mostoha módon elhatárolt operette-személyzetünkhöz, az kitűnt tegnap is, a midőn — a jó betanulás és több, teljes érvényesült énekrész dacára — éppen a játékbeli bravour alkalmaim magába foglaló szerepek, a tenoristáé és a baritonistáé mentek teljesen kárba. Sólyom (James) már első jelenetében, a mikor vadembernek öltözik át, mutatta be nagyon is szende, polgári temperamentumát; a szilaj martinique-i közbekiáltásokkal meg éppen az ellenkező zenei hatást érte el. Hogy a kísértet-jelenet hármastöltésében sem volt egyéb, mint mindig csak Sólyom, persze a névről eszünkbe jutó szárnyak nélkül, azt mondanunk sem kell. Ferenci szépen énekelte; de Crustillacban nem mutatta be sem a gascogneit, sem a nemest, egyszóval a rongyokba öltöztetett lovagot. Szép számai voltak azonban a II. felvonásbeli nagy duett, Sugár Arankával (Méri). Általában a többesekben szokott érvényesülni ez a gyönyörű hang, a mely a solokban oly sokszor érezteti az énekei tudás hiányát. A II. felvonásban még az a malheureje is volt, hogy a félfikar egy elbicsaklása elrontotta egy szép számát. Sugár is brillirozott, kivált a belépő áriában, továbbá a III. felvonásban („Hogy ön nekem férjemmé lenni vágy...”) Igen szerencsés estéje volt Galya si Paulának (Cascarita); szebb számai voltak a „Ki hív, ki hív”, a „Drágám sikert aratsz-e” sat. A kisasszonynak e mellett csinos costumeje is volt. Egy szóval megérdemelte a neki a III. felvonásban diskrét módon felnyújtott bokrétát. Sikerült részei voltak még az előadásnak a nagy quartett, a fonódal és még több. Játzottak még Andorfi (Rupinel), ki egyuttal csinosan is rendezte a darabot, Hevesi Gábor

(Semru) sat. Közönség közepes számmal jelent meg. Az előadást ma ismételik.

* **K. Kopácsi Juliska asszony, a budapesti népszínház s a debreceni színház közös primadonnája, legközelebb szombaton lép föl a „Szultán”-ban, vasárnap pedig „Fehő Klári”-t énekl.**

* **Vendégzereplés.** Megemlékeztünk már a D a r ó c z i l k a vendégzerepléséről, ki mint a színház köréből értesítene, a múlt évben a szegedi és pécsi s ezé ott a kassai s más színtársulatoknál töltötte be a dráma hősnő szakmáját. Színpadunkon holnap „Fedora” című zerepében lép fel, csütörtökön pedig (a mint már szintén jelentettük) Sidoniet „Ifj. Fro mont és id. Risler” cz. darabjában.

* **A megrágalmazott Debrecen.** A Budapestben megjelenő „Zene és színművészet” Lapok január 1. számában a következő noticia olvasható:

„A debreceni válsághoz”, melyet S. Vadnai Vilma szerződésszegése kapcsában idézett elő a debreceni színügyi választmány tejesíthetetlen erőszakoskodása: érdekes kommentárt nyújt a debreceni színház annalesé! (Lgy. Rv. v.) Ugyanis onnan Krecsányi színigazgató a tönkretűlés elől elmenekült társulatával, Nagy Vince ott maradt az ellene indított hajszá dacára, de megbukott. — A Nagy Vince után következő konzorcium tönkrement. Valentin vagyona elvesztése után óriási adósságokba verte magát. Leszkaynak felmondtak s most Tiszay a színügyi bizottságnak mondott föl. Kiváncsiak vagyunk, ki és hogy folytatja ezt az izléstelen beavatkozási válság történetét!”

Az épp oly hígvelejű, mint hazug közleményt lapársunk a „Debrecen” már kellő válaszbán résziesítette, mi pedig hozzá tesszük, hogy ennek a lapnak a szerkesztői H a t v a n i Károly, kinek neje H. Csilla g Amália most távozott el a debreceni színháztól, továbbá Valentin Lajos, a volt debreceni színdirektor. Ideje lenne — a mint közelebb már megjegyeztük, — hogy illetékes részről megcáfolhatóan adatokkal világosítottatnék fel az ország közvéleménye a Nagy Vince, Valentin Lajos és Gyöngyi féle direktciók valódi történetéről, nehogy ezek elferdített kürtölése miatt színházunk régi jó hírneve csorbát szenvedjen.

* **Uj Magyar tenorista az operában.** Nikisch igazgató előtt a napokban próbát énekelte Valentin Lajos tenorista, a volt színigazgató, a ki külföldi operánknál sikerrel működött. A próba oly sikerrel járt, hogy az igazgató Valentint szerződtette. Első fellépte valószínűleg a „Manon” új operában lesz. (Haez az „uj magyar tenorista” egy a debreceni színház egykori kiérdemült tenoristájával, akkor ezzel a hanggal az idők folyamán — csoda történhetett. (Rov. v)

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelőhivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelő felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. Január hó 9-án reggeli 7 órakor Hőmérséklet —0,4 C.fok. Légnyomás 770,5 millim. Szélirány szélcsend. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet —0,3 fok. Legalacsonyabb hőm. —0,6 fok.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig. Találkozó s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Január 10. d. u. 5-kor gazd. tanint. tanár Békésy László felolvasása

Január 15. én jár le a debr. izr. hitközség temp. lom-épitési pályázata.

Január 17. d. u. 5-kor Kerpely Kálmán gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 21. Cájlik István d. u. 5 ó, gazd. tanint. tanár felolvasása.

Január 24. Állami ménék kiosztása Debrecenben.

Január 27-én esküdtészi tárgyalás (Sztán Péter Ujlaki Ant. d. hirlapiró ellen.)

Február 10. d. u. 5-kor Szücs Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10-én esküdtészi tárgyalás (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Február 15-én esküdtészi tárgyalás. (Csonka János és Manó Kálmán Papp László ellen.)

Farsangi naptár.

Jogászbál **jan. 13-án** az „Arany Bika” disztermében.

Január 17-én. A csizmadia iparos ifjuság bálja a „Koronában”.

Gazdászok táncestélye, **január 20-án**, az „Arany Bika”-ban.

A függetlenségi kör bálja **január 20-án** a „Koronában”.

Az „iparoskör” téli táncvigalma, **január 21-én** az „Arany Bika” disztermében.

A Polgári kör bálja **jan. 27-én** a Bikában.

Ácsbál a „Margit”-fürdő disztermében, **jan. 27.** Szabó Miklós k. szakegyetem táncestélye **jan. 28-án** a „Margit”-fürdőben.

Február 1. A vasuti üzletvezetőségi tisztviselők bálja az egyetem javára, az „Arany Bika” disztermében.

A debreceni jótékony nőegylet katonabálja **február 3-án.**

A debr. iparos ifjuság önképző egyletének zárta körü táncvigalma **február 3-án.**

A komúves ifjuság táncvigalma a „Margit”-fürdő disztermében, **február 3-án.**

Az Evang. ifleregylet tea estélye az „Arany Bika”-ban, **február 10-én.**

A fodrászok táncvigalma a debreceni egyetem javára, a „Margit”-fürdő disztermében **február 11-én.**

A zsidó ifjuság iskolai bálja az „Arany Bika” vend. gló disztermében **február 17-én.**

Hangverseny a debreceni egyetem és az EMKE javára a színházban **február 23-án.**

A „Civis” naptár még folyton kapható egy a Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság irodájában, valamint minden könyvkereskedésben.

— **Debreceni egyetem.** Az egyetem intéző bizottsága e napokan küldötte szét a hazai sajtó kiválóbb organumaihoz azt a füzetet, mely magában foglalja az ev. ref. zsinat és a tiszántúli ev. ref. egyházkerület felhívását a mozgalom pártolására, továbbá Balogh Ferenc, Bacóni Lajos dr. Márk Endre beszédét, amelyeket az egyetem tárgyában október 27-én tartott értekezleten mondtak el. A „Budapesti Hirlap” tegnap számában már közöl is belőlök néhány részletet; a Magyar Hirlap pedig azzal említi meg, hogy „mindenekből világosan kitűnik a mozgalom jogos tsága, célszerűsége és szüksége”. A házaunkénti gyűjtés Debreczenben serényen folvik. Kissvárad utca egyik oldalán Csapó Péter segédlelkész és Széll István kántor eddig mintegy **800** koronát gyűjtöttek. A hatvanutcai negyedik tizedben Lányi Lajos és Kovács Lajos **49** koronát gyűjtöttek. H. Szoboszlón Adler Farkas izr. vállasu földbirtokos Hetey Ignác gyűjtőiven **100** koronát adománvozott.

— **Geréby Fülöp** Geréby Fülöp elhunytáról a gyászoló család a következő jelentést adta ki:

„Özvegy Geréby Fülöpné szül. Gajzágó Róza, továbbá Geréby Irma és férje Engesszer József, Irma, József, Janka és Ilona gyermekeikkel; Ilona és férje Gajzágó Béla, László, Ilona és Margit gyermekeikkel; Gizella és férje Braunsperger Nándor, Elza gyermekükkel; Pál, György, Fülöp; Geréby Imre családjával; Hitter Lajos és neje született Lipovnick Anna és Hitter Milán, a nagyszámu rokonság nevében is, fájda ontól megtört szívvel hozzá tudó-

másra, a forrón szeretett férjnek, édes atyának, testvérnek, nagyatyának, illetve apósnak ötömösi GERÉBY FÜLÖP-nek, sz. kir. Debrecen város bizottsági, debreceni róm. kath. egyház bizottsági és iskolaszéki, a debreceni ker. testület választmányi és a ker. akadémia felügyelőbizottsági tagjának, folyó év január hó 8-dik napján reggeli 9 órakor, hosszas szenvedés után, életének 56-ik évében bekövetkezett elhunyt. A megboldogultnak földi maradványa folyó évi jan. hó 10-ik napján d. u. 3 órakor fog a róm. kath. szertartás szerin a nagyrad-utcai 2089. számú háztól a szent-anna-utca sarkertben fekvő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni, lelki tüdvért pedig az engesztelő szent-misé-áldozat folyó jan. hó 15-dik napján, hétfőn d. e. 10 órakor fog a szent-anna-utcai róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ismerőseinket bánatos szível meghívjuk. — Debrecen, 1894. jan. 8. Béke porai fölött!

A regále jutalék. Nehány ezer frt bevételhez jut városunk pár hét múlva az italmérségi jövedék ama tiszta jövedelméből, mely a kártalanítási tőke kamatainak és törlesztési járulékaiknak fedezése után fennmarad. A pénzügyminiszter a városoknak és községeknek 1893. évről adandó részesedési jutalékát hozzávetőleges számítások alapján 1.000.000 frtban irányozta elő. Ennek kiszámításán, hogy az italmérségi jövedék 1893. évi tisztajövedelm-többletéből az egyes igényjogosult városoknak és községeknek mily részesedési összegek jutnak, a múlt évi pénztári eredmények alapul vétele mellett most dolgozik a pénzügyminiszteri-umbeli fogyasztási adószámvevőszék. Debrecen, mint sz. kir. várost a debreceni regálék tisztajövedelmének 30% a illeti meg. Ez a munkálat olyan előhaladt állapotban van, hogy a városok és községek az 1893. évről reájuk eső összegeket már január havában, de legkésőbb februárban fel is vehetik. A pénzügyminiszter a városok és községek jutalékait a már jelzett közel jövőben hivatalból fogja kiutalványozni, a juttatásért tehát az igényjogosult városoknak és községeknek kérelmezniük nem szükséges.

Az állami közutak forgalma Debrecenben. A kereskedelem miniszter rendelete értelmében ez év első napján reggel 7 órakor megkezdtek a közutak forgalmának megfigyelését a debreceni sorompónál a következő eredményt nyerték: a sámsói sorompónál 120 fogat 243 befogott állattal, éjjel 80 fogat 163 állattal. A bősörményinél 54 fogat, 153 jászaggal; éjjel 34 fogat, 82 állattal. Az újvárosnál 45 fogat, 129 állattal; éjjel 16 fogat 50 jászaggal. A szoboszlói vasúti sorompónál a hol csak nappal van közlekedés, 43 fogat 115 állat. Gilányi melletti sorompónál nappal 162 fogat, 305 állat; éjjel 123 fogat, 294 állat. A diószegi uton lévő sorompónál nappal 551 fogat 107 állattal; éjjel 8 fogat 20 állat. Hatvanutcai sorompónál nappal 80 fogat, 254 állattal; éjjel 20 fogat 16 állattal. A vámos piresinél 124 fogat, 315 állat; éjjel 53 fogat, 118 állattal. A szoboszlói sorompónál 149 fogat, 389 állattal; éjjel 42 fogat, 130 állattal. A mester utcai sorompónál nappal 82 fogat 204 állattal; éjjel 16 fogat 55 befogott állattal. Megjegyzendő hogy ez a kimutatás nem normális mert az ünnep miatt a közlekedés nem történt olyan mértékben mint rendszeren.

Gazdász táncestély. E hó 20-án az „Arany Bika“ vendéglő disztermében megtartandó gazdász táncestélyre már szétküldték a meghívókat. A kik bármilyen véletlen folytán nem kaptak meghívót, de arra igényt tartanak, jelentsék be R e é h István III. éves gazdásznak az esélyt rendező bizottság pénztárnokának a gazdasági tanintézetben.

A józsaik kérése Debrecenhez. A Debrecennel szomszédos községekbeli szegényebb ekkleziák gyakorta zörgőnek segedelemért ami oszlopos tornácú városunknál. A segély-kérvények többnyire a Nyírségből érkeznek. De Szóvát, Debrecen egykori urbéres községe is kapott már jelentékeny támogatást iskola építésre. Tisztelet, tisztelendő és rektoruraimék mindig olyan megindítóan panaszzák az ő inséges, nyomorult állapotjukat, olyan ékesen rajzolják hazafias jámbor, istenes céljaikat, hogy a tekintetes Tanács sohasem tagadhatja meg a szegény, ügyfogyott szomszédoktól a segítséget. A mártonfalvai ref. egyház azzal az indokolás-

sal kér segílyt kisded temploma tedele kijavításához és tanítói lak építéséhez, mert mindenféle vallásnak és nemzetiségűek az ő egyedüli iskolájukba küldik gyermekeiket. A nyíracsaádi ref. egyház mikor az iskola fölkerítéséhez culá-pokat kér Debrecen város guti erdejéből azzal a nyomós argumentummal érvel, hogy a dákóromán eszméktől megfertőzött oláhság elnyomással fenyegeti az ottani magyar kálvinistákat. Isteafelő nyír-adyoni g. kath. földművesek kedvezményes áron óhajtanak szertenni a guthi erdőn egy tölgyfagerendára, melyből Isten dicsőítésére, a maguk és embertársaik mennyei üdvösségére az országuttra feszítet akarnak feállítani. A martinkai református lévitá megelégszik néhány csomó rőszegelylyal, melylyel a szőlőskerti község iskoláját fűtettesse. A Mihálydi reformátusok, a bősörményi g. katolikusok templomépítéshez kérnek némi pénzsegélyt. — Legújabbán a józsa ev. ref. egyház presbiteriuma folyamodott a városhoz segítségért. Az alsó- és felső-józsa reformátusok szűk, istenitisztelek tartására alkalmatlan nádfedelű imaházuk helyett új templomot óhajtanak építeni, — a régi imaház a t pedig iskolává alkítják a t. Az új templom mintegy 6000 frtba kerül, s tervét a felsőbb egyházi hatóság is már jóváhagyta. A két Józsa lakossága legnagyobb részben Debreczenből kiköltözött szegény emberekből alakult. Debreczen ez új hajtása az anyavárostól néhány ezer téglát kér a templom építéshez s engedélyt arra, hogy a presbiterium két tagja házanként is gyűjthessen könyöradományokat Debreczenben. A tanács közelebb határoz a kérelem felett, amelyet ugy, D á v i d h á z y János esperes, mint K i s s Áron püspök melegen ajánl a városi hatóság szives jó indulatjába.

Vadászat a cserényben. Tegnapielőt vasárnap a nagy-cserényben is vadásztak. Jóna Dániel vezetése alatt egy hat tagból álló társaság vonult ki oda rossz szándékkal a tapsifülek és duvadak ellen. Löttek összesen öt nyulat és Jóna Dániel egy rókat.

A „Zion“ debreceni betegsegélyző egyesület javára múlt évi december 30-án rendezett táncvirágom fényes sikeréről a múlt héten volt szerencsénk beszámolni. Ezuttal közöljük azok névsorát, kik t-lülfizetéseikkel sziveskedtek az anyagi eredményhez hozzájárulni. Felülfizettek: Reichmann Armin ur 10 frtot, Stern József, Eisner Ferdinánd (Prága), Magyar testvérek és Eős Jakab urak 5—5 frtot, Rosenthal Dániel, Dr. Burger Péter, Keiner Adolf, Weisz Sándor, Schwarc Vilmos és Rosenberg Simon urak 3—3 frtot, Schwarc M. L. ur 2 frt 50 krt. Emerich Arnold, Schwarc Károly, Weinberger Lajos nagykereskedő, Falk Lajos, Katz Herman, Klein Mór (Balkány), Zicherman Ede, Dr. Balkányi Emil, Turay Farkas, Stern Armin Sorger József, Weisz Lewy, Schwarc Alajos, Friedmann Jacques, Ifj. Thisen, Lippmann Sámuel, Kraft Salamon, Boros testvérek, Bernát Jenő, Weber Izidor, Braun Miksa és Spiegel Miksa urak 2—2 frtot, — Altmann Sámuel, Ujlaki József, Braun Miksa, Balkányi Arthur (Bécs), Fried Lajos, Karcag Gyula, Schwarc Bernát, Klein Jenő, Spitz Gyula, A tmann Ede, Spirt főhadnagy, dr. Weisz Bernát, dr. Heütler Károly, Stern. törzsvos, dr. Glück Lajos, dr. Glück Géza, dr. Freund Jenő, dr. Kellner Elek, Reichmann Sámuel, Özv. Deutsch Jakabné, Weisz Károly dr. Popper Mór, Rosenthal Sándor, Kronovitz Ignác, Szentkirályi Tivadar, Lusztig Dezső, Radó Sándor, Kohn Lipót, Mihalovits István, Weinberger Hermann, Muraközy Károly Lőkovi's Arthur, Stern Izidor, Reiner Mór, Tafler Ignác, H. S. Schuschug Beér, Weinberger Sándor, Schwarc Berta an, Lövy A. pénztárnok, Dr. F-jér Ferenc, Schönfeld A. Radolf, Simonovits Dezső, Schirf Jakab, Boros Adolf, Widder Sámuel, Steier Gyula, Leopold Jakab, Markus Miksa, Zicherman Hermann, Rőzsa Lajos, Stern Győző, Kaufman Alajos, G. S. Weisz Mihály, Wiener Adolf, Krémer Jakab és Neuman Jakab urak 1—1 frtot, Klein Sámuel, Teitelbaum Lajos, Ifj. Fülöp Ignác, Braun Adolf és Goldstein Bernát urak 50—50 krt. — Fogadják mindannyian,

valamint mindazon urnők és urak kik az est sikere érdekében fáradoztak, szives áldozatkészségükért hálás köszönetünk nyilvánítását. A rendezőség.

Öreg honvéd segélyezése. Nagyon elöregedett már Kiss János, a ki mint Károlyi-huszár küzdötte végig az 1848—49-iki magyar szabadságharcot. A nagy napok emlékein kívül nem igen van egyéb vagyona s mert hallotta, hogy vannak még Buda vára táján olyan emberek is, a kik gondolnak a nagy időkbeli való öreg harcosokra is, megereresztett egy kérvényt az országos honvédegyesülethez, mellékelve bizonyítványt is, melyekkel beigazolta, hogy ott volt ám kezdettől végig. És Budapeten meghallgatták az öreg honvéd kérelmét; kiutalványoztak neki míg él, évenként 36 frtot. Tegnap adták neki tudtára a mezőrendőr kapitányságnál — minthogy a tanyákon lakik — az örömhirt. Könyvező szemekkel mondott köszönetet érte s végül odamondta: „Hogy a magy ar o k l s t e n e á l d j a m e g ö k e t!“

Orvos választás. A debreceni iparosifjuság betegsegélyző pénztáránál lemondás következtében üresedésbe jött orvosi állásra a pénztár igazgatósága által e hó 5-én tartott gyűlésen Dr. Dom b i József kórházi s. orvos választatott meg.

Községi választások. Kabán mult szombaton folytak le a községi választások, még pedig a következő eredményvel: Gere Márton főbíróvá, Pasa Márton törvénybíróvá, Barna Márton Iső esküdté, Gara Imre Csukás György és Gere János esküdtékké mind egyhangulag választattak meg. A többi tisztségviselők megmaradtak.

Halálozás. K o z m a Péter debreceni polgár tegnap reggel 5 órakor életének 59. évében elhunyt. Halálát ö vegye, gyermekei, vejei, unokái és nagyszámu rokonai gyászolják. A boldogult földi részei holnap délután 2 órakor a nagy-uj-utcai 1617. sz. háztól, a nagy tempómban tartandó szertartás után a Kossuth-utcai temetőben tetetnek örök nyugalomra.

Sajtó hibák. A debreceni egyetem r e e című tegnapi újdonságunk második utolsó sorából „saját aránylagos megterhelhetőségükkel“ kifejezés után kimaradt ez: „községi közöltő ki- vetése által járulnak...“ „H y m e n e“ című hírtükben pedig ez olvasandó „Kiss József helybeli kereskedő“.

Uj üzlet megnyitás A mult hónap közepén nyitotta meg Raics Gyula a Hatvan és Nagy-Mester utca sarkán épült új házban, a mai kor igényeinek és izlésének minden tekintetben megfelelő fűszer és csemege üzletét, a hol Dietrich és Gooslig hírneves budapesti rum és tea különlegességi cikkek nagy kereskedésének bizományi lerakata is van. Legfinomabb csemege sajtok és rajnai csemegeborok raktára. A fiatal derék törekvő kereskedőt a milyen tisztelt olvasó közönségnek a legmelegebben ajánlatjuk, mint a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrást.

Felelet.

(A német egyházi lap támadása.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Hogy Kropp és egy „Kropper Kirch Anzeiger létezik, azt most a Debr. Ellenörből tudtam meg, s így magától értetik; hogy sem szerkesztőségét, sem munkatársait nem ismerem. Ki kell jelentenem továbbá azt is, hogy sem én, sem az egyház kormányzó testülete, sem e testület tagjai senkit sem föl nem kértünk, sem meg nem bíztunk azzal, hogy akár rólunk, akár nevünkben cikkezék s ha ezt mégis teszi valaki, tán régi poemia alapján, akkor azt a saját szakálára, felelősségére tudtunk nélkül teszi.

A cikk, úgy látom, egy évvel ezelőtt folytatott polémia alapján készült (a t. Sz. Ur kikeresheti magának, keze ügyében van) valószínűleg oly célból, hogy egyházunknak jó szolgálatot tegyen, de az ellenkezőt eredményezte

E forrást, t. i. az említett polémiát megszerezhettem, sőt meg is szerezték sokan, mert számosan távol vidékekről is, tölem kérték a kérdéses számokat; sőt még egy csehországi egyh. lap is vett tudomást róla. Ezt onnan tudom mert az illető számot nekem is megküldötték; a papirkosárba került lap tartalma azonban mai napig titok előttem, mivel a szláv nyelvek egyikét sem értem. S ha most valaki az akkor történeteket a maga gustusa szerint variálva találja fel vidéki lapban, ki vállalja ezért felelősséget?

Magyarország egyes vidékeit majd nem minden évben meglátogatja vagy beutazza egy-egy német tudós vagy pap, hogy egyházi viszonyainkról személyes információt szerezzenek. Hogy miként szerzik be ez információt, — bizony nem tudom. Mult nyáron is járt egy német lel. kész Magyarország valamely táján. Mintegy három hó előtt levelet kaptam tőle, melyben arról értesít, hogy Debreczenbe is szándékozott jönni, de mivel utközben bőségesen szerzett be adatokat, Debreczent illetőleg, feleslegesnek tartotta az ide jövetelt, de tölem is kér némi információt. Én elég udvariatlan voltam, mert levelét válasz nélkül hagytam. Hogy ez utóbbinak ki volt az informálója s miképen informálta, arról még csak sejtelmem sincs.

Egyes példákban talán következtetni lehet. Egy tekintélyes és komoly egyházi lap pl. a mult év elején azt a hírt hozta, hogy mi magyar ágost. hitv. lelkészek nem bírván bevárni a polgári házasság behozatalát, derűre borura esketjük kir. kegyelmi dekretum alapján a keresztény-zsidó vegyes párokat!!! Nehány hét előtt pedig azzal a hírrel kedveskedett, hogy ugyancsak mi alföldi ágost. hitv. lelkészek jól kipédrett bajszszal a mi különben még nem volna bűn, és sarkantyus eszímával megyünk a szószerkekre!

Ezek után csak azt mondhatom én is: Ments meg Uram Isten, barátaitóli, ellenségeimmel majd elbánok magam.

Kitűnő tisztelettel.

Debreczen, 1894. j. n. 9.

Materny Lajos.

lelkész.

Meghaltak.

1893. dec. 31-től — 1894. j. n. 6-ig.

Piac-Hatvan-utcai kerületben: Kis Ferenc 76 éves, ref. bordatörés Sipos Mihály leánya Julia 9 hón., ref. torokhurut. Özv. Balogh Péterné szül. Pongor Sára 86 é., ref., végegyengülé. Bzdits János 55 éves, róm. kath., pokolvar Végh Julianna 40 éves, ref., tüdővész. Diószegi István fia János 8 napos, ref., veleszületett gyengeség. Pataki Ferenc leánya halva született.

Varga Kossuth utcai kerületben: Erdélyi József fia Lajos 1 hón., ref. gör. csök. Nánási Gábor fia Gábor 8 hón., ref. tüdőhurut Bözörményi Józsefné szül. Vértesi Julianna 45 é., ref. hashártyalob. Bartók Julianna törvénytelen fia ref. halva született. Özv. Bekecs János 58 é., ref. tüdőgümőkór. Déli István leánya Zuzsanna 17 é., ref. tüdőgümőkór. Özv. Ducsei Jánosné 74 é., ref. aggkór, Cikos János 74 é., ref. aggkór. Özv. Szűcs Istvánné 83 é., ref. aggkór. Szabó Imre fia Albert 1 hónapos, ref. veleszület. gyeng. Szoboszlai Jánosné 30 é., ref. tüdőgümőkór. Sipos József leánya Mária 1 hón. veleszület. gyeng. Borusz István fia István 4 hónapos ref. torokgyik. Oláh Jánosné kereszt leánya ref. halvaszületett.

Peterfia-Csapó utca kerületben: Kerékgyártó István és fia István 15 é., ref. skorbut. Alajos János fia József 4 hón., ref. gör. csök. Bumbrui Péter leánya Erzsébet 5 hetes gör. kath. vele született gyengeség. Matócsi

Sándor leánya halva született. Özv. Takács Bálint 67 éves, ref. szívszélhűdés. Kelemen János fia Gyula 10 napos, ref. elvérzés. Özv. Horváth Ferenczné leánya Julia 14 éves, ref. tüdőgümőkór. Tóth János leánya Eszter 3 hón., ref. gör. csök. Szilágyi Gábor fia Gábor 5 napos, ref. gyengeség. Szendrei János fia Gábor 1 éves, ref. tüdőhurut. Szilágyi József fia József 1 éves és 9 hónapos torokgyik. Boldizsár Imre fia Imre 2 hónapos, ref. gyengeség.

Egy házasság a II. császárság alatt.

Malot Hectorról.

MÁSODIK KÖTET.

(Folytatás)

82.

XXXIV.

— Ön után, édes gróf.

Pillanatig egymásra tekintettek, aztán mindketten egyidejűleg elvették magukat.

— Minthogy a fióknak szót kimondotta, szólt Sainte Austreberthe, ki mindig korábban tért vissza ügyeire, ön eszembe juttatja, kedves barátom, még mindentélet kell önnek ajánlanom elutazásom előtt. Kétségkívül távozással én jó helyzetet hagyok hátra, de az koránt sem biztosított. Távollétemben számítok önre, hogy azokat a fenyegető veszélyeket fogja tudni elhárítani.

— És honnan jöhetnek ezen veszélyek? Igen nehéz azokat előre felismerni, midőn nem ismerjük erős és gyenge oldalát a helyzetnek. És ez kizárólag az én esetem. Azt látom, hogy Donis ur eddig hajlandósággal viseltetik ön iránt. Ugy véltem megérteni, Donisné felett szinte rendelkezik nyomatékos eszközökkel, Méziolle ur pedig önnek barátja, hadsegéde. Hol vannak az ön ellenfelei?

— Ne nagyon számítson Donisnéra és Méziollera.

— Hogy értsem ezt?

— Méziolle dühös ellenem, azon 70,000 frank végett, melyet elég ostoba volt elveszteni, ellenem és miután elhozta azon 50,000 frankot, melylyel még adósom volt, nem volnék meglepetve, ha azt velem visszafizettetni akarná. Midőn látom, hogy valaki nagyon siet tartozásának eleget tenni, védelmi állásba helyezkedem; nekem ezen sietségben majdnem megvan a boszúvágyának bizonyossága; és midőn hitelezőnket fizetjük, a mi ki tartozás miatti megáláztatás, győz a pénzünköli megválás fájdalom felett. És ez komoly intés; sohasem láttam telt kezét felem nyújtani kielégitésem végett, a nélkül, hogy ne néztem volna azt, hogy niucs-e a másikban töltött revolver. Ne higgyen tehát Méziollanak.

— Mit tehet ellenünk?

— Nagyon jól van, nagyon jól van, sőt de Cheylus ur mosolyogva.

— Kérem önt tehát, hogy vigyázzon rájuk s értesítsen engemet, ha valamit észrevenne, a mi önt nyugtalanítaná.

— Nem tudom, hogy ezen kérdés miben érintse a főnököt?

— Nem is Donisnéra, sem Méziollera nem gondoltam, midőn a működőhöz fordultam.

— Így tehát az Heysem Fülöp volt

— Egészen ugy van.

— Ó nincsen Bordeauxban.

— Távollétem alatt visszajöhet.

— Mindegy; hat napja, azaz mult szombaton utlevelet váltott Murciába, ahol egy ezüstbányában érdekelt fél: hétfőn utazott el, nem valószínű, hogy holnap visszatérjen. Pár nap alatt nem turják által egész Spanyolországot s ha 5 Mu ciában van, míg ön Bordeauxban időzik, ugy fontos ügyek tartóztatják őt ott.

— Ön magyarázatát jónak tetszik, de az csak félig nyugtathat meg; hétfőn elmélet, szerdán Murciában lehetett, ide visszatérhet vasárnap, azaz holnapután.

— Ez nem valószínű

— A játéknál én az esélyekre számítottam, de az élet ügyeire nézve én nem vagyok játékos; elég, hogy valami esemény megtörténhessék arra, hogy én már bizalmatlansággal legyek az iránt. Jöjjön Heysem Bordeauxba hétfőn, kedden, szerdán, egyszóval mialatt én Párisban vagyok, s tudja meg valami módon, akár Donisné, akár Donis ur vagy Méziolle,

vagy akár Mártha kisasszony által, hogy én megkértem Donis kisasszony kezét, nem lát ebben veszedelmet?

— Kétségkívül, de mit lehet ez ellen tenni?

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* **Bombaoltogató.** Párisban egy egészen új faja támadt az idén az újévi gratulálóknak. Vad kinézésű alakok jelennek meg a gazdag bourgeois családoknál s mint bombaoltogatók — étegnems des bombes — kívánnak boldog újévet s természetesen jó aratást csinálnak.

* **Vidéki színigazgató** így szól a színészekhez, miután a gázsit kifizette: „No most egy hétig lehetetlen veletek szomorujátékot adni.”

HOGYHA VÁRSZ MÉG . . .

Hogyha vársz még vagy tíz évet:

Én leszek, nem más a férjed

S ha tárcám is ugy akarja!

Fürösztelek tejbe — vajúq

Holdvilágos éjszakákon

Járnak majd a lagunákon.

Ott ismétlem baráidban:

Holtomiglan, holtodiglan.

Csókjaink majd elregélik,

Mire vágytunk a nyári évig . . .

Csak hogy addig, én szerelmem,

Megöregszünk mindakettőn.

Revicky Gyula.

Lángelme sok van, nagy lángelme kevés van. De nincs oly apa és anya, aki rögtönözve tudna nagy lángelmét adni a világnak. Vagy az apában, vagy az anyában, vagy mindakettőben több nemzedéken keresztül kell gyülni az emberi szellem ama nagy és nemes erőinek, melyek elvégre egy gyermek agyában egyesülnek, fokozódnak, alakot öltönek s korszakot teremtő nagy alkotásokban nyilvánulnak.

E ö t v ö s K.

Tükör a világ, mely mindenkiné a maga képét adja vissza.

Thackeray.

* **Művielőállítás deszkák.** Az amerikai leleményesség már odáig is kiterjed, hogy az óriási faforgasztás eshetőségeivel számolva, művi uton állítson deszkákat elő. Ezek az úgynevezett cementdeszkák, melyeket faforgácsból és cementből állítanak elő. A cement természetesen mint kötőanyag szerepel, melyet hidraulikus malterként vegyítenek a faforgáchoz és pedig egy rész portlandi cement és három rész faforgácsot. Az ilykép vegyített anyag sajtoló prés alá kerül és tetszés szerinti célnak megfelelőleg különböző sajtolásokon megy keresztül, a szerint, a mint a gerendákat, lapokat, szálfákat, vagy támaszpilléreket akarnak az anyagból formálni. A sajtoló alól kikerült művi deszkát általában célszerűen alkalmazzák az építkezés terén, mert az anyag a furást, faragást, szegezést igen jól kiállja.

Érték-tözsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. jan. 8-án.)

Államrőzség:

Magyar aranyjáradék 4%	— — —	116.85	117.15
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	— — —	125.50	126. —
„ koronajáradék 4%	— — —	94.95	95.45
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	— — —	100.50	101.25
Oszták aranyjáradék 4%	— — —	118.50	119. —
Egységes állam kötvény 4 1/2%	— — —	98.25	98.75
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyereséys-sorsjegy	— — —	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	— — —	427.25	427.75
Oszták hitelrészvény	— — —	356.30	365.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	— — —	112. —	113. —

Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.25	129.25	
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	114.75	115.75	
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.50	13.—	
Osztrák " " "	18.75	19.25	
Olasz " " "	13.—	13.50	
Bazilika sorsjegy	10.25	10.75	
Jó-szív " "	3.25	3.50	
Pénzjegyek:			
Cs. és kir. arany	5.80	5.98	
20 márkás arany	12.15	12.18	
20 frankos arany	9.84	9.88	
Sterling	12.38	12.41	

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi tizlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr“ részére.

Budapest, január 8.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, de a vételek még gyengébbek voltak, úgy hogy az irányzat ismét meglányhult és a forgalmazott 12.000 mm. 5 krral olcsóbb árakon talált csak vevőre.

Ela dások:

Tiszavidéki. 100—80 mm. 7.85 frt, 200—80 mm. 7.85 frt, 100—80 mm. 7.80 frt, 300—80 mm. 7.82 frt, 500—80 mm. 7.90 frt, 1000—80 mm. 7.85 frt, 100—80 mm. 7.72 frt.

3 havi időre.

Egyéb cikkek is lanyhultak. Határidő üzlet. A legutolsó külföldi jelentések valamivel szilárdabb irányzatról adtak hírt, dacára annak a mi piacunk határidő-üzlete gyenge forgalom mellett lanyha volt, miután a készáru üzletben csaknem teljes 5 kr. árhanatlást láttunk, továbbá az időjárás is egészen megenyhült.

Zárlat 1 óra:

		frt
B u z a	márc. ápril.-ra 1894.	7.48—7.49
	szept.—okt. 1894.	7.68—7.69
R o z s	tavasza 1894	5.98—5.99
Tengeri	máj.—junra 1894.	4.92—4.93
Z a b	márc.—áprilra 1894,	6.69—6.71
Repeze	aug.—szept. 1894	12.15

Zárlat 4 óra:

		frt
B u z a	márc.-ápril.-ra 1894.	7.48—7.49
	szept.—okt. 1894.	7.68—7.69
R o z s	tavasza 1894.	5.98—5.99
Tengeri	máj.—junra 1894.	4.91—4.92
Z a b	márc.-áprilra 1894	6.71—6.73
Repeze	aug.-szeptre	12.5—12.25

Időjárás: derült. enyhe.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 79. sz. IV. Kis bérlet 19 szám. Kedden, 1894 évi január 9-én: páratlan bérletben:

A GASKOGNEI NEMES

az ördögvar szellemei.

Regényes vig operette 3 felvonásban, 4 képben.

Szerdán, 1894. január 10-én:

Páros bérletben:

FEDORA.

Dráma 4 felvonásban.

MŰSOR:

Szerdán, január 10-én: „Fedora“ színmű. írta Sardou. (Darócy Ilka vendégszereplése. Páros bérletben.)

Csütörtökön, január 11-én: „Fromont és Risler“, Daudet színműve. (Darócy Ilka főléptéül. Páratlan bérletben.)

Pénteken, január 12-én: „Kis baba“. Pusztay Béla vigjátéka. (Ittelősör.) (Páros bérletben.)

Szerkesztői posta.

K. Cs. („Habiztatnám...“) Milyen szertelenség ez: „Megostoroznám főn az égben A boldog angyalok szívét.“

Hadd sajnogja mindon angyal szív
Mig be nem gyógyul a — tiéd!
Ez a hang ma már nem divik és általában bántó még gondolatnak is egy poéta, a ki kutyakorbácsesal megy neki az angyaloknak!
B. Tessék az ünnepekhez fordulni, bár a mostan izgalmas napokban aligha számíthat sikerre!

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárba:

Báli szövetek, Színes selymek,

Franczia-Voile-ok, Atlas, satin és batistok,

legyezők, virágok, csipkék, BÁLI BELÉPŐK,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Asszonyi szépséget

szappannal való mosás által kapni lehet ségtelen;

a bécsi Parfumerie Equitable

„lilliomtej-szappana“

azonban egy készítmény, mely kitűnő tulajdonságai miatt egy divatasztalon se hibázzék. (3)

Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:

Fisch Testvérek, Kálnay és Tsa, Kovács Antal, Plank Agoston, Tóth Testvérek Steiner és Wittman és Ermi hállyfaiván: Kovács testvérek.

„Nincs többé fejfájás.“

Dr. Götz MIGRAINE-PORA

huszonöt év óta egyoldalu, ideges heumaszerü, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb szerrel használtatott, mit több szerre menő köszönet-nyilvánítás bizonyít.

Utolsó időben a MADRIDÍ UDVAR

és Baross Gáborné ő ezellenti-ája feltűnő eredményeivel használta 1 doboz ára használati utasítással 2 frt, 1 kis próba-doboz használati utasítással 1 frt,

Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy-Kristóf“hoz címzett gyógyszerüzletében Bpápesten továbbá Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben Dr. Rotschnek Emil — Tamássy Béla, Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál is kapható.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek

Arany érem. Kárpáti mellszörp. Arany érem.

Köhögés ellen

mell és tüdőbetegnek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköbögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 70 kr, egy kis üveg 50 kr

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek. Szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. — Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerüzletében.

(Telefonhálózat 5 ik szám.)

10651

1893 tkv.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy h.-bösszörményi részvény társulati takarékpénztár végrehajtható Szántay Géza végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbírószék) területén lévő Debreczenben fekvő a debreczeni 620 sz. tjkvben A. I. 640 hrsz. alatt foglalt ingatlanból Szántay Gézat illető 1/3 részre az árverést 406 frtban ezenel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1894. évi márczius hó 7-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 frt 60 krt k é s z p é n z b e n vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczen, 1893. évi Deczember hó 9-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tszéki bíró.

HIRDETMÉNY.

Vb. Wertheimer Leopold debreczeni eczetgyáros csődtömegéhez leltározott és a nagyváradi-utcai 2211. sorszámú háznál elhelyezett eczetgyári felszerelések, — szivattyúk, hordók, dézsák, mérlegek stb. továbbá 2 ló és szekér, irodai felszerelések, házi batorok és egyéb ingóságok a folyó 1894. évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak eladni.

Ugyanezen ingóságokra. — esetleg csak az eczetgyári felszerelésekre az árverés megkezdéséig alólított tömeggondnoknál zárt ajánlatok is tehetők; mely zárt ajánlatok felbontása és elfogadása vagy visszautasítása felett a csődválasztmány fog határozni.

Az érdeklődők közelebbi felvilágosítást alólított tömeggondnoknál nyerhetnek.

Dr. Megyery Pál

ügyvéd

mint vb. Wertheimer Leopold csődtömeggondnoka,

Debreczen, Széchenyi utca 1778. sz.

3442 sz.
1893. tkv.

III

Árverési hirdetményi kivonat.

A h. nánási kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, közhíré teszi, hogy a h.-böszörményi részv. társ. tak. pénztár végrehajthatónak Sujtó Zsuzsa végrehajtást szenvedő elleni 270 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék, (a h.-nánási kir. járásbíró) területén lévő, H.-Nánáson és határára fekvő, a h.-nánási 2241 sz. tjkvben A + 2369/a hrsz. a. egész ingatlan 200 frt, a h.-nánási 2186 sz. tjkvben A I. 15160/c, 17948/a, 20220/c, 20787/b, 20801/b hrsz. alattiakból Sujtó János nevén álló $\frac{1}{3}$ részre az árverést 672 frt ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1894. évi április hó 6-ik napján** délelőtt 8 órakor a h.-nánási kir. járásbíró árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 67 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz 42. §-ában jelzett árnyammalszámított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánáson, 1893. évi december hó 20-ik napján.

A h.-nánási kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság,

Beöthy
kir. járás bíró.

19
1894.

Árverési hirdetmény.

Savóskút erdőn levő irtás galy f. **1894. január 10-én** azaz szerdán d. e. 9. órától kezdve, folytatólag pénteken délig árverésen elfog adatni.

Gyülekezés a jelzett napon a savóskúti erdőszeláknál.

Debreczen 1894. évi január hó 6.

T ö r ö k
erdőmester.

Minden köhögés

valamint a tüdő, gége és lélegező csövek bármily kat irrás megbetegedése, továbbá légzőszervi nehézségek szűk mellűség, asthma, emyákasodás, huru ok. részdt. eg. torokcsikandozás — kezdő tüdővész leggyorsabbán meggyógyíthatnak az évek óta legjobbnak bizonyult, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott szerek: **Szt.-György tea** csomagonként 50 kr., és ahhoz tartozó **Szt.-György-katarr-por** dobozonként 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. —

Eredmény már néhány nap mulva észlehető.

Kevesebb mint két csomag nem küldetik Postai küldeményből csomagolás és fuvarleért 20 krral több; minden megrendelés közvetlenül a

Szt. György gyógyszertárhoz, Bécs, V/2., Wimmergasse 33. intézendő.

Az összeg előleges beküldés postautalvány által kiválaszt.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!
Gazdátlanul hever

20 millió forint.

Az 1887. óta megjelenő „Telegraph” sorslési lapnak az a programja, hogy a még most is gazdátlanul, parlagon heverő esedékes sorsjegy-nyereményeket, melyek a **husz millió forintot meghaladják**, tulajdonosaik jogos birtokába juttassa.

Ebbeli törekvésünket eddig is oly siker koronázta, hogy a legnagyobb örömmel konstatálhatjuk, hogy a hozzánk beküldött tömeges kérdézősködések folytán tejesített kutatások meglepő eredményre vezettek, amennyiben igen nagy összeget juttatunk ilyen módon a sorsjegytulajdonosok kezéhez.

A sok millió azért hever parlagon, mert a sorsjegytulajdonosok nem törődnek sorsjegyeik számaival és nem tartanak megbízható sorsolási közlönyt.

Mindamellett, hogy lapunk előfizetési ára

egész évre csak 1 frt,

előfizetőink között évenként még

20 drb

Jósziv-sorsjegyet

sorsolunk ki, és pedig minden év január április, július és október 1-én 5-5 darabot E sorsjegyeknek okvetlenül nyerniök kell és van a nyeremények között **40,000, 30,000 és 20,000** koronás főnyeremény is.

Oly sorsjegy-birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizettek és sorsjegyeik számának kihuzása iránt kérdézősködnék, a válasza egy 10. kros bélyeget kérünk.

Előfizetést az év bármely napján postautalványok útján elfogadjunk.

TELEGRAPH

sorsolási közlöny kiadóhivatala.

B u d a p e s t, V á c z i - k ö r u t 4 3

AZ ALSÓ-SZABOLCSI TISZAIÁRMENTESÍTŐ TÁRSULAT IGAZGATÓSÁGA DEBRECZENBEN.

584.
1893.

HIRDETMÉNY.

A társulat egyéni ártérfejlesztési munkája a Nagyméltóságú m. k. földmivelésügyi miniszter ur 6193/1891. és 53210/1893. számú magas rendeletével, alapul megállapított vizsinek szerint elkészítettén és felülvizsgáltatván, a t. választmány folyó évi október hó 3-án tartott gyűlésében IV/5. szám alatt hozott határozatával, annak az 1884-ik évi XIV. törvényeikk 13. §. értelmében közszemlére kitételét elrendelte.

Ezen határozathoz képest:

1. Szab kir. Debreczen város.
2. Hajdumegyéhez tartozó következő ártéri községek: Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Nánás, Hajdu-Szoboszló, Balmaz-Ujváros, Nádudvar, Csege, Egyek, Püspök-Ladány.

ártér birtokosai ez uton is értesítetnek,

1. hogy az egyéni ártérfejlesztési munka a társulat székhelyén Debreczenben (Széchenyi utca 1765. sz. a.)

1894. évi Január 15. napjától, ugyanazon év Február 15. napjáig közszemlére kitétetett.

2. Hogy ezen határidő alatt az összes vonatkozó iratokat, vizelosztási terveket, térképeket, ártéri telekkönyveket, a társulat műszaki irodájában megtekinthetik s netalán felmerülő panaszait, ugyanazon határidőben t. igazgatóság útján, a t. közgyűléshez bélyeg és illetékmentesen beadhatják, ki is a beadott panaszok elbírálása tekintetében az 1884. évi XIV. törvényeikk 13. §-a rendelkezésének megfelelőleg intézkedett.

3. Hogy a minden egyes birtokos birtokának ártéri bevonására vonatkozó egyéni értesítő az illető község előjáróságának városi hatóságnak kézbesítés végett kiadatott s ott az átvehető.

4. Hogy minden egyes ártér-birtokosnak ártéri összes birtokát magában foglaló birtokivek az illető községek előjáróságához (városi hatósághoz) kiküldettek, s azok az érdekeltek által ott is megtekinthetők, vagy lemásolhatók.

Kelt Debreczen, az 1893. évi október hó 3-iki választmányi gyűlésből.

DIENES BARNA

t. igazgató.